

Cà n Thà Bích Ngọc

”La politique est la science de la liberté”

Pierre Joseph Proudhon (1809-1865)

Trong thời gian gần đây, rất nhiều người đã dùng câu *«Tôi không làm chính trị»* để giải thích lập trường của mình (thí dụ, để từ chối không tham gia vào sinh hoạt gây quỹ từ thiện, xin chữ ký can thiệp cho các nhà đấu tranh dân chủ ở nước ngoài, hoặc để giải thích thái độ lãnh đạo của họ trước những biến động ở Việt Nam).

Câu này nghe thật dễ hiểu nhưng thực ra nó rất rắc rối trong mối tương quan hợp, nó đóng vai trò chìa khóa then chốt giúp người ta nhanh chóng thoát ra khỏi những ngụy biện, khó xử.

Tôi xin nhân dịp này đưa ra một vài suy nghĩ về vấn đề danh từ chính trị. Hơn nhiên, chữ Chính Trị ở đây chỉ mang một ý nghĩa đơn giản, thông dụng trong sinh hoạt thường nhật của chúng ta chứ tôi không đề cập đến những sự ham thích để luận bàn về Chính Trị của những chính khách chuyên gia, xét đến chính trị để nắm chính quyền.

Chính trị có mục đích cuối cùng chung của nó, chính trị để duy trì chung quanh ta, bao bọc, xâm nhập, tác động đến sự sống còn người, dù ta có mục đích thu mình vào vỏ ốc. Sáng kiến mà TV là thay chính trị, thâm nhập công quả vì phải có tiền mang quân đi dẹp terrorisme, năm nay thu số không gì mà lại khi ra tranh cử, còn tăng thêm là khác. Mà internet, thay tin hơn 90% dân biết mà bị lừa bịp lừa dối thu lợi nhuận phải ghi nhớ rằng bước vào Việt Nam vào với Nhân Quyền, vì nhà cầm quyền Việt Nam tham ác hơn tiền mà với đàn áp tôn giáo, bắt bớ thế hệ trẻ, lính mướn đi tù, dân thì không có một tờ báo để cập nhật.

Đi làm ghé đề xăng, mợ c h n hôm qua chút ít, ch t nh báo nói m i lít xăng, chính ph đánh thu 45 xu. Ti n đó đề làm gì, b u c 40 tri u mùa xuân năm t i, bù l p thi u h t ngân sách do đề ng c m quy n nhi m k tr c đề l i, cu c tr ng c u dân ý năm x a đòi tách r i Québec hình nh cũng đã thâm th ng m y trăm tri u. Xe buýt đình công, cán b nghi p đoàn c m bi u ng . Đó là nh ng hình nh chính tr đề p vào óc, vào tim, ta dù mu n s ng nh c cây cũng không thoát đề c nh ng chi ph i này.

Xin nh c l i vài đo n c a Đình Linh ghi trên báo Ngàn Thông do nhóm b n tr ch tr ng. Nhà văn Đình Linh qua M năm 1975 lúc m i 11 tu i, anh thông th o c hai ngôn ng Anh-Vi t, làm th , vi t văn, d ch sang ti ng M nh ng truy n ng n t Vi t Nam trong Đêm L i Xu ng. H i v quan h văn ch ng và th i cu c trên văn ngh sĩ, anh phát bi u: «*Ng i trí th c ph i suy nghĩ cho đ n n i đ n ch n nh ng v n đ chính tr , vì chính tr nh m vào t c các ph m vi đ i s ng. N u anh có cái nhìn l ch c v chính tr thì anh s khó h u nh ng y u t l ch s , xã h i và đ i s ng nói chung*

».

Đ h u chính tr chi ph i sinh ho t văn ch ng trong n c th nào, hãy nghe Đình Linh: «*Cái t c c i nh t v sinh ho t văn ch ng trong n c là cái H i Nhà Văn. Ph i ngoan l m m i đ c vô h i này... H i Nhà Văn luôn luôn theo ch đ o c a nhà n c. M i khi m t nhà văn nào b nhà n c đàn áp thì H i Nhà Văn l i r t bình th n và im thin thít. Th m chí nh u khi H i Nhà Văn l i còn hùa theo Anh C đ n t chính h i viên mình*

».

L y chuy n Đình Linh đề nh l i nh ng l i c a các v khuyên b o chúng ta không nên làm chính tr , tôi nghĩ r ng chúng ta không có tài làm chính tr , không có s c làm chính tr , nh ng không ph i vì th mà chúng ta không có thái đ v ý nghĩa và th c ch t s có m t c a mình trên m nh đ t này. Chúng ta cái tu i l c , ng i theo cha m đi t 75, k đi sau ch t ních trên thuy n nh , có k sanh b bên này, ra đề ng cái visibilité nó c l l ra, không h che đ u. Lúc h t công vi c hàng ngày, ta c t h i v ta, mà l i đáp còn mông lung bàng b c. Hi u cái tâm lý n ng n đó đề n ng trên chúng ta, «ng i ta» b o chúng ta quên đi, và «đ ng làm chính tr »...

V a r i, đi nghe m t bu i di n thuy t v kinh t , ông giáo s thao thao v phát tri n kinh t , b o r ng hãy quên đi đề xây đ ng. Có ng i đ t v n đ dân ch , xã h i nh m t đ i u ki n t t y u đ phát tri n, ông nói ông không làm chính tr . V sau m i v l ông đi du h c b ng ti n c a mi n Nam, bây gi đề c m i v cho m t ân hu , ông ch l p l i bài h c chiêu đ «quên đi» c a c u Th t ng Võ Văn Ki t, trong lúc đề ng c a ông v n m t sát ng i có lòng yêu n c, v n kiêu hãnh v i k ni m này n hàng năm hàng tháng... Không bi t ông và ông Ki t có m c ch ng Alzheimer?

Hội người, nhiều người có lòng quyền tiền của lợi, của dối, của trẻ em bất hạnh, khuyết tật, nhàn khi đất vốn đất trồng trồng nhàn người vô tội trong vòng lao lý thì lại vì không làm chính trị. Trong phạm vi ý giới trong nước, Bác sĩ Phạm Hồng Sơn đáng lẽ có thể sống sung túc, nhàn nhàn miên trường đất đai, bất tử năm mươi năm, cách ly gia đình, nhận quà tiếp tế của và qua công an mà không được cho phép gặp mặt; có thể nào anh sẽ bị chỉ trích «không làm chính trị» bị quên trong lịch sử mùa đông miền Bắc? Không chỉ Phạm Hồng Sơn, bao nhiêu người trẻ đất nước đã tuấn can đảm hô hào dân chủ hóa giữa lòng đất cũng đang bị hành hạ chế độ lao tù. Xin hãy đừng quên những chiến sĩ can trường này.

Thật ra chúng ta nghĩa *Quên, và không làm chính trị* nếu ta áp dụng được, có lẽ sẽ làm cho cuộc sống bên này thanh thản hơn. Ta không còn phải nhọc nhằn bận tâm ta chỉ là một thiêu u số may mắn được hưởng nhàn nhàn tiền nghỉ hưu chế độ, tâm linh trong khi 80 triệu người bào đã 32 năm qua, ao ước được một phần nhỏ phần sống an bình no ấm của chúng ta thì hội người. Nếu quên được, ta không còn phải nghĩ đến hàng trăm ngàn người nhân đã vui mình đi bị sâu hay đã sa tay thì cũng chỉ vì hai chữ Tự do, một danh từ đã trở thành quá bình thường quen thuộc với chúng ta. Chỉ số một lúc nào đó, quê hương vốn chìm trong sự côi máu bạo tàn, đất nước chúng ta nhàn nhàn đi lạc lạc trong khi chế độ giới đang chuyển mình vốn đất ánh sáng văn minh, Việt Nam sẽ không còn là niềm tự hào của các thế hệ sau này. Bởi những trang sử hào hùng của hơn 4000 năm đất nước đã không bao giờ được biết đến. Ngay trước mặt nhiều người đã rồi thì với vốn một đất nước. Ta sẽ có thể hỏi ta đã giới phần nào trách nhiệm trước sự suy vong này. Ngay chính giờ phút này, có bao giờ ta thì hỏi thì sao Việt Nam đã không nên gót các nước dân anh trong ngàn trào dân chủ của thế kỷ 90. Qua ngàn sống dân quyên này, bao thành trì của sống kiên cố nhàn đã bị sụp đổ bởi những ô nhiễm của Bá Linh và những bức tường Lê-nin không thể. Đấy, Nga và nhiều nước Đông Âu khác đã thoát ra được gông kìm Cộng sản, tìm về thế giới tự do. Thật nhiên, câu trả lời của đất nước nhiều nên sẽ phức tạp. Nhưng có bao giờ ta đất vốn đất: sẽ thế của nhiều đất bào lưu vong cũng là một phần của bài đáp số ???

Cộng đồng người Việt hội người có thể trở thành hậu phương mạnh mẽ cho công cuộc đấu tranh kiên trì của dân chủ. Đấy đã sẽ giới trả lưu vong là thành phần tinh hoa của dân tộc khi các đoàn thể Việt Nam trên nước của một lập luận hội đất nhàn giới đấu kiên trì yêu: nhân lực và tài lực là thêm khả năng vốn đất đất luồn thế giới. Có sự hậu thu nhận hùng mạnh như thế, tinh thần những người trong nước càng thêm phần chiến. Sự mạnh mẽ của chúng ta luôn là vũ khí lợi hại có thể lật đổ một chính thể bạo quyền.

Chúng ta may mắn đã có lịch sử phong phú của một dân tộc hào hùng. Hội Người Diên Hồng là chứng tích của tinh thần bất khuất của toàn dân Việt. Bởi phần của chúng ta là tiếp tế bất cứ của tiến nhân. Hãy để lịch sử sau này khi viết về chúng ta sẽ là những người tha thiết những

luôn hoài niệm xây dựng cho một xã hội nghèo nàn ở những vùng kém phát triển của cộng đồng. Đứng trước sự phê phán chúng ta như những kẻ may mắn những đã bước ra khỏi những tình trạng nghèo đói. Đứng trước sự nói về một thế giới u ám và những nỗi đau khổ, rồi những nỗi đau khổ của bao thế hệ luân hồi đời đời.

Với những lý do nêu trên, tôi đang không thể và không nên quên những xuất xứ của mình. Ngày bé tôi vẫn ghét và sợ hai chữ Chính Trị. Những khi khoác vào những danh hiệu của những chính trị, thì hai chữ này đã dính vào đời ta như một nghiễm nhiên, như một ràng buộc quá khắt khe và không thể nào tránh được. Như đã an ủi, một nhà văn đã nói: *«Làm chính trị trong nghĩa nhân bản, là cùng những khác hành động để tạo điều kiện cho con người hạnh phúc làm người, thành người, không ngừng phát triển nhân tính của mình, của đời sống. Vì chính trị trong nghĩa sâu sắc của nó, là kích thích của bản năng của con người»*.

Theo tinh thần ý, nếu làm chính trị có thể mang lại sự tiến bộ dân cho 80 triệu người Việt Nam, có thể cứu lấy một đất nước Việt Nam đang chìm đắm trong đói khổ, bần hàn, đói khát, đói Sài-gòn không còn là thành phố Hồ Chí Minh với những băng hoại buồn người, ăn xin, tham ô; nếu làm chính trị có thể tạo điều kiện cho các em như thế thái độ trong thay vì lê lết ngoài đường phố tìm kiếm sự sinh, có thể mang lại cho dân Việt một đời sống tốt duy nhất thay vì luôn phải phải phải phải trong lo âu sợ hãi; vâng, tôi xin trở thành kiên ngày xưa để xin được làm chính trị. Xin các bậc trưởng thành còn tâm huyết dân tộc cho một hướng đi. Xin các vị hãy chỉ đạo cho con em mình là các vị đã không bao giờ quên.

Theo tinh thần này, tôi xin ghi lại những đây lòng cảm phục đối với chí khí thép gan của hơn 50 hội đoàn bên trong bên ngoài Úc trong công cuộc vận động và qua bước dài truyền hình SBS phải đình chỉ ngay tức khắc việc phát hành chương trình thời sự của VTV4 nhằm duy trì tính cách truyền cho Cộng đồng Việt Nam. Khi thế của các bậc có thể chẳng là một bước ngoặt hùng hân là các bậc cha mẹ đã luôn như và trao lại cho thế hệ trẻ một truyền thống đấu tranh cho chính nghĩa.

Bây giờ tôi không muốn quên, và cũng không được quên.